

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Спн 10/2019
24.12.2019. године
Београд

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ

БЕОГРАД

ВЕЗА: 5 ИИВ- 1795/19 (стари број 19 ИИВ 4946/17)

Извод из записника са XIII седнице Грађанског одељења Врховног касационог суда одржане 24.12.2019. године.

О Д Л У К А

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев Првог основног суда у Београду за заузимање правног става о спорном правном питању у предмету ИИВ 1795/19.

Образложење

Први основни суд у Београду је својим актом од 08.10.2019. године поднео Врховном касационом суду захтев за решавање спорног правног питања, на основу члана 180-185. Закона о парничном поступку. Уз наведени акт достављени су и списи Првог основног суда у Београду 5 И Ив-1795/19.

Спорно правно питање се односи на питање месне надлежности суда за одлучивање о предлогу за извршење и гласи:

„Да ли је Први основни суд у Београду овлашћен да се огласи месно ненадлежним у фази одлучивања о поднетом предлогу за извршење на основу веродостојне исправе у ситуацији када се ни пребивалиште ни боравиште извршног дужника, односно његово седиште, не налазе на територији за коју је Први основни суд у Београду надлежан, или је решење о месној ненадлежности могуће донети само у фази одлучивања о приговору извршног дужника против решења о извршењу од стране другостепеног већа?“

Први основни суд у Београду је дао своје тумачење спорног правног питања, у смислу одредбе члана 181. став 1. Закона о парничном поступку. Пре свега, тај суд сматра да у конкретном случају нема места примени одредаба Закона о парничном поступку за одлучивање о месној надлежности, с обзиром да Закон о извршењу и обезбеђењу, одредбом члана 7. став 1. прописује да је за одлучивање о предлогу за

извршење или обезбеђење опште месно надлежан суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште или боравиште, а да се одредбом члана 39. тог Закона прописује да се у извршном поступку и поступку обезбеђења сходно примењује закон којим се уређује парнични поступак. Како Закон о извршењу и обезбеђењу представља специјални закон у односу на Закон о парничном поступку, а како *lex specialis derogat legi generali*, то у конкретном случају треба применити изричиту одредбу Закона о извршењу и обезбеђењу. Први основни суд у Београду сматра да би уважавањем одлуке Вишег суда у Београду којим је решен сукоб надлежности у конкретном случају, била нарушена правна сигурност и права извршног дужника у поступку, с обзиром на одредбу члана 36. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу којом је прописано да ако достављање извршном дужнику не успе, писмено се наредног радног дана истиче на огласну таблу суда који је донео решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе. Уколико би било који суд у држави био месно надлежан да донесе решење о извршењу невезано од места пребивалишта извршног дужника, само на основу чињенице да је том суду извршни поверилац поднео предлог за извршење и да не постоји искључива месна надлежност неког другог суда, у случају неопходности достављања извршном дужнику одлуке преко огласне табле суда, дошло би до ситуације да та одлука може да буде истакнута на огласној табли било ког суда у земљи, што би учинило практично немогућим да извршни дужник на тај начин заиста и прими одлуку, те би последично битно утицало и на ефикасност поступка.

На седници Грађанског одељења одржаној 24.12.2019. године, Врховни касациони суд је на основу члана 182. ЗПП, одбацио захтев Првог основног суда у Београду, јер се о спорном правном питању изјаснио кроз одлуке Р1 197/2019 од 17.04.2019. године, Р1 273/2019 од 23.05.2019. године и Р1 498/2018 од 24.05.2019. године, којима су решени сукоби надлежности између Основног суда у Руми и Трећег основног суда у Београду, Основног суда у Јагодини и Основног суда у Старој Пазови, Основног суда у Пироту и Првог основног суда у Београду, у погледу месне надлежности судова за одлучивање о предлогу за извршење ради наплате новчаног потраживања, у ситуацији када пребивалиште извршног дужника није на подручју суда коме је поднет предлог за извршење. У свим наведеним решењима је одлучено да је за поступање месно надлежан онај суд коме је поднет предлог за извршење, те да тај суд не може да се огласи месно ненадлежним без приговора извршног дужника, ако не постоји искључива месна надлежност одређеног суда у смислу члана 19. став 3. Закона о парничном поступку. У свим наведеним решењима, Врховни касациони суд је применио члан 7. Закона о извршењу и обезбеђењу, као и члан 39. тог Закона, те члан 19. Закона о парничном поступку.

Поред тога, Виши суд у Београду је у решењу Р 222/19 од 18.04.2019. године изразио свој став о месној надлежности Првог основног суда у Београду, а постоје и друге одлуке Вишег суда у Београду којима је на исти начин решен сукоб надлежности између Првог основног суда у Београду и Трећег основног суда у Београду.

**Председник Грађанског одељења
судија др Драгиша Б. Слијепчевић**